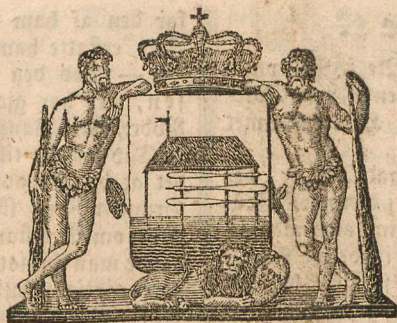

1839

Tirsdagen

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigstN^o 5.den 8de Januar.med Brevposterne
allene privilegerede

Narhuus Stifts = Tidende.

Redigeres og udgives 4 Gange ugentlig af Overtrigscommissair N. F. Elmquist.

Nyheder fra Udlandet.

Mellem Russerne og Tschekkerne skal det atter, ifølge engelske Aviser, være kommet til en blodig Træksning ved Sudschuck, og Russerne atter have lidt et stort Nederlag.

I Kusland ere Troppebevægelser begyndte paany. De vare standsede i Decr. og Novbr. fordi Veiene vare ufremkommelige. Men nu er Frosten indtraadt. De finde fornemmelig Sted i sydlig og sydøstlig Retning. Desuden sendes meget, især let Skvys, samme Veie. Talrige Kobler af Heste komme fra Ukraine.

Admiral Valande, Chef for den franske Flaade i Middelhavet, skal, som der forsikres, være forsynet med specielle Instructioner for visse, ikke usandsynlige Tilfælde med Hensyn til den russiske Flaades Operationer. De hyppige Conferenter som Admiral Rosamel har havt med Kongen (Ludvig Philip) og de seneste Ordre fra Marineministeren til Søeprefecterne, lade formode, at de befalede Sørustninger have en gandske særegen Hensigt.

Den engelske Gesandt i Brüssel har tilkendegivet den belgiske Regjering, at hvis Ministeren Hr. Merodes Motion (om Sydfæstningernes Besættelse af franske Tropper) bliver antaget af Kammerene, vil Engelland ansee det som en Krigserklæring.

I Nordamerika, navnlig i de forenede Friskater (Pensylvanien), er udbrudt alvorlige Uroligheder. I Harrisburg havde Folket reist sig i Masse, bemægtiget sig Loibuset, og affat Dorighederne. Pøbelen førte nu Herredømmet i Staden, men da der var Tropper undervejs, saa haabede man, det vilde ikke vare længe. At Sir Colborne skulde, under Paaskud af Spioneri, have fængstet den russiske Consul i Boston, der var kommen til Montreal i et Familieerinde, ansees for et ujemlet Rygte.)

I Spanien har der nylig staaet nogle blodige Affairer. Baron de Meer, Dronningens General, angreb Espanna, som med en stærk karlistisk Hær havde forstandset sig ved Staden Nialp. Tre Gange stormede Christinerne. Carlisterne forlangte Waabenstilstand, som affloges dem. De Meer angreb paany, og Pladsen erobrede. Espanna forfulgtes, og maatte ved Bjerget Ribateria lade endeel af sit Artilleri og alle sine Saarede blive tilbage, medens han med sine

øvrige Tropper retirerede over Bjerget. Det var mellem 10de og 12te Decbr. at dette var passeret.

Ministeriet — hedder det fra Paris — har i de Deputeredes Kammer tilfægtet sig nogle meget vertydige Seire, om hvilke man kunde udraabe, lig Porphus efter det vundne Romerslag: „Endnu een saadan Seier til, og det er ude med os!“ — Man troer derfor almindeligt paa et snartforestaaende Ministerfliste, og for Diebliffet anseer man et Soult-Chiers-Guizotisk Ministerium for det sandsynligste.

I Engelland er Folket i stor Bevægelse over de høie Brødpriiser, og man forudsæer, at de Fattige vil komme til at lide megen Nød i denne Vinter. Den almindelige Opmærksomhed er derfor henvendt paa de Forholdsregler som Regjeringen vil tage med Hensyn til Kornhandelen. En Mængde engelske Skibe ventes hjem fra Odessa med Korn. — Til Liverpool var ankommet et Skib med Høiforredere fra Canada. De vare ved Ankomsten Alle belagte med Lænker. Man venter endnu flere Skibsladninger af disse utyffelige Mennecker. Man troer, at de ville beholde Livet, men blive transporterede til Australien.

Norges Hovedstad, Christiania, er i denne Tid fuld af Liv og Bevægelse. Den 22de Decbr. var der stor Cour hos Kongen, der allerførst lod fremstille for sig Byens Repræsentanter, hvis Drtsfører, Capitain Fosé, holdt en skøn Tale, hvori han især udtalte den Belgjering, Hs. Majestæt havde viist Staden ved at skænke den en ny Communalanordning. I Kongens Svar forekom følgende Uttringer: „Intet personligt Offer er for stort for den Fyrste som elsker sit Folk, især naar hans Tanker og Dratter kun have til Formaal at bringe det Heles Vel i Samklang med det Særskiltes Velvære. — Nordmandens individuelle Frihed og Rettigheder ere mig dyrebare, naar de forenes med Kjærlighed til Fædrelandet. — Vi ville nu i Forening beskæftige os med de Forbedringer, hvortil Regjeringens Medvirkning er fornøden.“ (Hs. Maj. vil nemlig denne Gang selv bivaane Storthingsforhandlingerne.) Det nærværende norske Storthing, der bestaaer af 100 Medlemmer, er sammensat af 5 Amtmænd, 27 andre Embedsmænd, 16 Præster, 12 Kjøbmænd og 24 Bønder. De øvrige 16 bestaae af Procuratorer, Kirkesangere, Lehnsmænd ic. Men hvad der er høist mærkværdigt, kun af een eneste Haandværker, en Uhrmager.

Fædrelandet.

Ahn. den 5te Juni. Under 12te f. M. er udkommet en Forordning om Toldvæsenet ved Toldgrændsen mellem Nørrejylland og Hertugdømmet Slesvig.

— Fra 1ste Jan. d. N. har Statsraad Adler, der som bekendt har en ikke uvigtig Andeel i den norske Constitutions Affættelse, overtaget det ham allernaadigst forundte Embede som Theaterdirecteur istedetfor Statsraad Kirstein, for hvem denne i sig ikke behagelige Post vissest ikke har været rosenstrøet. Theaterpersonalet er sikkert et vanskeligt Folkescærd, og Publicums Fordringer her saa meget sværere at tilfredsstille, som i Smags-Anliggender næsten hver har sin Mening og hver Mening gier lige store Præferentioner paa at respecteres. Hertil kommer endnu, at Theatrets Virksomhed ikke kan glæde sig ved det grønne Bords og de lukte Dørres gemtligge Fred, men i Ordets meest udstrakte Forstand ligger aabent for hele Verdens Kritik, samt endelig at Damerne, der i alle andre Forhold ere Conservative *quand même* i Theateranliggender som oftest høre til Oppositionen. Det er derfor vistnok en vanskelig Post, Hr. Statsraad Adler har overtaget, og vi ville ønske, at han ikke paa denne maa formindste den Popularitet, for hvilken han engang maatte kunne faae et langt betydningssfuldere Brug.

(KbhvnsP.)

— Efter en længere i det mindste tilsyneladende Uvirksomhed, der forøvrigt vel har sin Grund i de Forhandlinger, der ere gaaede forud for den nu endelig afsluttede Dpretelse af Thorwaldsens Gavebrev til Staden Kjøbenhavn, holder den til Museets Indrettelse udvalgte Committee i Aften et Møde, i hvilken en Sag af stor Vigtighed vil komme under Overveelse. Hs. Majestæt Kongen har nemlig gjort det Tilbud, at ville skænke den store tresloiede Bygning, der ligger imellem Christiansborg Slotskirke og Ridebanen. Alle de, der havde haabet, at der enten paa Marmor Kirkens Ruiner, eller maaskee endnu hellere i Rosenborg Slots have skulde reise sig et i architectonisk Henseende Danmark og Thorwaldsen værdigt nationalt Monument, ville vistnok ryste Hovedet ved denne Efterretning, men de ville heller ikke lade udenfor Betragtning, at med al den roesværdige Begejstring, som de ringere Folkelasser og Middelstanden lige fra det første Dieblis af, da denne skønne Sag blev bragt paa Bane, have lagt for Dagen for samme, deres Kræfter neppe ville slaae til at fuldføre den i hele det Omfang, som er ønskeligt, uden Understøttelse af Staten og uden Deeltagelse af de „Fornemme“, der, paa enkelte hæderlige Undtagelser nær, vi vide ikke om af Indolentis eller Servilitet, hidtil ikke have contribueret andet end dumme Vittigheder over Menigmands Competents til at være begejstret for Konsten.

(S. Bl.)

— I Sagen: Cand. juris Janus van Worm contra: Institutbestyrer von Westen, angaaende en af Forsnavnte udstædt Panteobligation, hvorfors han ingen Valuta skal have bekommet, har Højesteret i Onsdags kjendt for Ret: „Landslover samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at staae. Til Justitskassen betaler Citanten og Contracitanten hver 1 Rbd. Solv.“ Ved denne Dom var von Westen tilpligtet at beedige, at han havde givet Worm Valuta

for den af ham udstædt Obligation, eller i modsatte Fald erstatte ham Tab og Skade. (S. Bl.)

— Ved den arresterede Smed Niels H. Petersen, der har gjort falske Banksedler paa 10 og 5 Rbd., har Banken efter en løs Calcul allerede lidt et Tab af 10 til 12000 Rbd., idet samme har fundet at burde godtgjøre de dertil indsendte Sedler paa Grund af den skuffende Efterligning. For at komme efter om Arrestanten har Deeltagere eller Medvidere havde man indsat til ham i Arresten en Person, der i flere vigtige Justitsager har vist sig virksom som Speider til at udlokke Medfangers Hemmeligheder. I denne Sag har dette kun ledet til det Resultat, at Spionen har fremført en Beretning om, at Falskneren havde betroet ham Navne og Dpholdssteder af 4—5 Personer, der skulde have været hans Medhjælpere, deels ved at affætte Sedlerne, deels ved at skrive Underkrifterne, og ligeledes havde betroet ham, at han havde i det Hele udgivet for 14—15,000 Rbd. falske Sedler, ja tildeels, hvorledes han havde brugt en saa stor Deel Penge; men ved Undersøgelse er det fundet, at Falskneren vel kjendte de ovgivne Personer, men at disse ere aldeles frie for enhver Deeltagelse med ham, eller Kundskab om hans Brode, saa at det Væsentlige af Spionens gjentagne Angivelse synes at være en reen Dpigtelse. — Det er beklageligt, dersom det er sandt, hvad Arrestanten har for sikret: at han er bleven fristet til Forbrydelsen, fordi han er kommen i en trykkende Gjæld, ved at forfærdige to Hurtigpresser, der ikke gandske ere bleve fuldførte, og hvis Værdi ellers vilde have givet ham endog Dverskud over hans Gjæld.

(Dagen.)

— Nationalbanken har til Dato laet her paa Mynten omsmelte for 80,000 Rbd. Rigsorter til Species.

(Dgn.)

— Ole Kollerød har atter forsøgt paa at undvige, men blev greben af den aarvaagne Fangevogter Daniel Albertsen.

— Igaar hændte sig i Skovboegaden at en Ejenestepige som polerede Vinduer i et Huus paa første Sal, styrtede ned og faldt i en forbifjørende holtsteenst Bogn, og — kom uskadt derfra.

— Kunstberiderne Tournaire vise fransk Høflighed mod Hovedstadens Publikum: de lade Circus opvarme og belægge Logerne med Teppe.

— I Anledning af Hr. Kellermanns (efter Forlydende Prof. Heibergs Fætter) Ankomst her til, siger et offentligt Blad: „Hos os har Violoncellen en temmelig hoi Stjerne som obligat Instrument, og det kan derfor heller ikke seile, at Hr. K. maa gjøre Lykke.“

— I Morgen Aften giver Frøken Schoultz sin Concert paa det kgl. Theater, og vil synge følgende Nummere: Cavatine af „la Sonnambula“, Opera af Bellini; Aria af Operaen: „il Bravo“, af Marliani; Duet med Hr. Sahlerz af „Roberto Devereux“, Opera af Donizetti; og Terzet af „Anna Boleno“ af samme Componist, synges med Hr. Sahlerz og Faaborg.

— Fra Pressen er udkommet: P. C. Worms Breve og Digte, med flere Bidrag til at oplyse denne Ulykkelige Character og Personlighed, udgivet af Landsoverrets-Procurator Lange. Sælges for 3 Mk. til Indtægt for Worms værdige Moder og faderløse Sødstende.